

sobre el monogràfic "ensenyament l." carta al director

E. OLIVE SERRET

Tarragona, 21 abril 1974

Sr. Xavier Amorós Solà

Director de la
"Revista del Centre de Lectura"

Sr. Director:

Havent-me arribat l'últim nombre de la Revista del Centre de Lectura (n.º 254), i trobant-hi uns petits errors en la seva cronologia, que crec útil de rectificar, passo a ressenyar-los perquè els traspassi als redactors.

1.º—Pel que fa referència a Ferrer i Guàrdia, hem de puntualitzar que en cap moment el fundador de l'Escola Moderna no va tenir al cap, ni tan sols va conèixer, l'experiència del Dr. Cecil Reddie a Anglaterra; més aviat cal empalmar-ho amb les experiències que sota la III República francesa, tingueren lloc al país veí; especialment en el que es refereix a la coeducació, al laïcisme i al anticlericalisme (cfr. GRAVE, Jean, "Quarante ans de propagande anarchiste". Flammarion, 1973). Per altra banda s'ha de tenir en compte tota la tradició peninsular que prové de les organitzacions filles de la I Internacional que donaven una importància primordial a l'educació com a punt inicial per una revolució autèntica i total, tradició que Ferrer recull gràcies a la col·labora-

ció de militants tan destacats com Lorenzo, Prat, Urales, etc... (cfr. Actas de la A. I. T., 1870-1874, Barcelona, 1970. "Teide").

2.º—En ressenyar, en la cronologia que comentem, l'experiència de l'Escola Moderna, es cau en els mateixos defectes que trobem en Monés i d'altres. (Cfr. A l'avantguarda de l'educació) que veuen l'Escola Moderna com a exemple clar i net de progressisme pedagògic sense entrar en l'estudi de la ideologia àcrata d'aquesta experiència. Per això hem de dividir en dos grups les idees de Ferrer respecte a l'educació:

a) Pràctica educativa: Són pràcticament idees aportades per Cl. Jacquinet (progressiu en el mètode: personalisme, respecte a l'alumne, aire lliure, lliçons de coses, realitat social, i naturalisme provinent de les teories anarquistes).

b) Realitat de l'Escola Moderna: Ferrer caigué en el defecte de creure en la possible educació de diverses classes socials en les mateixes aules (defecte denunciat pels sindicalistes francesos), i que estava en contradicció amb les idees de Lorenzo que creia que s'havia d'anar a una escola de classe, amb la qual cosa coincidí amb la C. G. T. francesa.

3.º—Quant a les sucursals, amb prou feines devien existir, el que sí existia eren abundants escoles en les quals s'usaven els textos publicats per "Publicaciones de la Escuela Moderna" (Olivé Serret, Enric. "Ferrer i Guàrdia i l'Escola Moderna. L'experiència pedagògica de l'anarquisme català". Fac. de lletres, de la U. A. B. inèdita. Pàg. 50).

4.º—L'escola de Reus (Centro Instructivo Obrero), devia ésser una d'aquestes últimes, a l'igual que la de Tarragona.

5.º—Respecte a l'afirmació que aquestes escoles eren al camp o l'aire lliure, no és cert. El que sí és cert és que dedicaven una especial atenció a la natura com a punt important per a educar uns homes que visquessin amb equilibri amb la naturalesa, teoria fermament àcrata i que s'oposa a la dialèctica marxista i al seu materialisme històric.

Esperant que aquestes anotacions puguin ésser útils, atentament el saluda

Firmat: Enric Olivé Serret

